

معرفی کتابخانه‌ی دانشجویی دانشکده فنی

سهراب صمدی

ورودی ۹۶ رشته علوم مهندسی

دانشگاه تهران

چند وقت پیش، قبل از مجازی شدن دانشگاه‌ها با یکی از دوستانم مکالمه‌ی جالبی داشتم. دوستم به تازگی یک دوره‌ی "مدیریت و تفکر سازمانی" را در یکی از وبسایت‌هایی که این نوع مطالب را آموزش می‌دهند، به اتمام رسانده بود و برایم با هیجان می‌گفت که چگونه می‌شود تفکر سازمانی را در خودمان پرورش بدهیم. یکی از اولین مطالبی که گفت (که پیش فرض نتیجه‌گیری‌های بعدیش بود)، این بود که افراد یک سیستم سازمانی، باید منافع و موفقیت‌های خود را در گرو موفقیت کل مجموعه ببینند و نه در گرو موفقیت فردی. به بیان دقیقتر در علم تفکر سیستمی، "سلامتی و بقای خود را در گرو بقای سیستم ببینند."

از او پرسیدم آیا این رابطه یک طرفه است؟

یعنی نباید طوری باشد که سیستم هم بقا و سلامتی خودش را در گرو بقای ما به عنوان اجزایش ببیند؟

ظاهراً دوستم در دوره‌ای که گذرانده بود، با این پرسش مواجه نشده بود. برایش یک مثال دقیقتر زدم: واضح

است که بخش‌های مختلف یک سازمان با هم یک سیستم را می‌سازند. سازمان‌های مختلف (از خانواده به عنوان یکی از کوچکترینشان یا سازمان‌های بزرگ ملی) هم با یکدیگر یک سیستم را می‌سازند که نام آن را «کشور» می‌گذاریم. حال، کشورهای مختلف با هم یک سازمان را می‌سازند که نام آن را «جهان» می‌گذاریم. این جهان، بزرگترین سیستمی است که کوچکترین بخش کوچکترین سازمان‌ها (یعنی افراد منفرد) را تحت تاثیر قرار می‌دهد. اما در این سازمان جهانی، اگر شاهد تضادهای آشکار باشیم، آن وقت چه؟

یک مثالی که همه کم و بیش با توجه به گرم شدن زمین و اخبارش که این روزها در صدر است، می‌توانیم آن را درک کنیم این است: کارخانه‌ها باید کار کنند تا تولید زنده بماند و در نتیجه بشریت زنده بماند. این کار کارخانه‌ها باعث گرم شدن زمین می‌شود. (در پرانتز بگویم که به اینجا که رسیدم، دوستم سریع گفت: خب جهان باید به سمت انرژی‌های پاک برود. من پرسیدم یعنی در بین این همه سازمان‌ها و دولت‌ها، هیچ کس

چیزی که تو الان به ذهنت رسید، به ذهنش نرسیده بود؟! تو اولین نفری هستی که این موضوع را فهمیده‌ای؟! حتماً موانع جدی در داخل خود این سیستم وجود دارد که نمی‌گذارد این اتفاق بیفتد.) گرم شدن زمین باعث نابودی بشریت می‌شود. یعنی یک تضاد فجیع در این سیستم جهانی تولیدی وجود دارد. دیگر ظواهر این تضاد چیست؟

جنگ بین کشورها، کشته شدن انسان‌های بی‌گناهی که در داخل این سیستم بدون این که خودشان بفهمند با تلاش برای بقا، باعث نابودی خودشان می‌شوند. این جنگ‌ها و درگیری‌ها هم از سر چیزهایی نیست که روانشناسی فردی آن را با مسائلی مثل «سودپرستی فردی» یا «خشن بودن رهبران» توجیه می‌کند. اگر این طور بود، با یک انتخابات ساده و انتخاب فرد A به جای B، کل این مشکلات حل می‌شد. مسئله این است که که کشورها نه بخاطر «سودپرستی رهبران»، بلکه به دلیل بقای خودشان ناچار به نابودی بقیه هستند. کشور X باید تولید کند و اثر نهایی این تولید، زیر آب رفتن شهرهای ساحلی کشور Y است.

همین جنس تناقض‌ها را در سطح‌های بین شرکت‌ها هم می‌بینیم. جایی که شرکت‌ها برای بقا، مجبور به رقابت در بازار سرمایه‌داری هستند. این رقابت از سر دلخواهی نیست. منطق سیستمی بازار آزاد این طور حکم می‌کند. سرمایه‌داران برای تامین سود، مجبور به رقابت در بازار آزاد هستند تا حذف نشوند. (چون جوامع سرمایه‌داری، اگر تولید سود نکنند، محکوم به شکست هستند). آنها برای بهدست آوردن این سود و باقی ماندن، هر چقدر که بتوانند کارگران را استثمار می‌کنند: با حقوق کم، عقب انداختن پرداخت حقوق، افزایش ساعات کاری و... پس مجبور به رقابت هستند و بقایشان، در گرو نابودی بقیه است.

حال باید پرسید کارگر، چطور می‌تواند «موفقیت خود را در گرو موفقیت سیستم ببیند؟»

بهرتر نیست این کارگران، مقابل این سیستم بایستند

و حتی سیستمی‌را درست کنند که در آن، واقعا موفقیت‌شان به موفقیت سیستم وابسته باشد، به جای این که با این «تفکر سازمانی» خودشان را گول بزنند؟ هدفم از مطرح کردن این مثال، آشنایی شما دانشجویان جدید با جو کتابخانه‌ی دانشجویی بود. ما در این جا، دور هم جمع می‌شویم و درباره‌ی مسائل اجتماعی، اقتصادی، سیاسی و ... با هم گفتگو می‌کنیم و به تبادل نظر می‌پردازیم. این جا، محلیست برای افرادی که می‌خواهند از پس ظواهر اتفاقات و مشکلات، یک گام بالاتر بیایند و به ذات آن‌ها و ریشه‌هایشان فکر کنند.

همینطور ما در این مکان، انواع حلقه‌های مطالعاتی را با محوریت خود دانشجویان برگزار می‌کنیم. موضوعات این حلقه‌ها از دل نیازهای دانشجویان بیرون می‌آید. حلقه‌های روانشناسی، تاریخی، فلسفی، اقتصاد سیاسی و ... از جمله حلقه‌هایی هستند که با موفقیت در کتابخانه دانشجویی برگزار شده‌اند. حتی بعضی از این حلقه‌ها، از سطح یک جلسه مطالعاتی ساده گذر کرده‌اند و افراد حلقه، نتایج جلسات مطالعاتی خود را در قالب نشریات دانشجویی به چاپ رسانده‌اند.

خلاصه که امیدواریم دانشگاه‌ها به زودی حضوری شوند و ما میزبان شما دانشجویان در این مکان باشیم.

آدرس کتابخانه‌ی دانشجویی: دانشکده فنی پردیس مرکزی، طبقه‌ی اول، روبروی سالن چمران.